

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérbáz.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 12.50 pengő,
negyedévre 37.50 pengő. Egyes szám
ára hétköznap 60, vasárnap 90 fillér.

A teljes felszabadulást ünnepeltük a debreceni Kossuth szobor előtt

Vörös János honvédelmi miniszter: Német érdekekért nem folyik több drága magyar vér
Juhász Nagy Sándor: Örömmel kell elfogadnunk a Szovjet-Unió baráti jobbát

Magyarország területének teljes felszabadulását ünnepelte tegnap az ősi magyar város Debrecen, a kormány, a magyar hadsereg, a társadalom lelkes egybehangoltságában. A házakon nemzeti lobogókat lengetett a tavaszi szél. A Kossuth-szobor köré tömegek áramlottak, feszes tartásban honvédszázadok sorakoztak, iskolák növendékei gyülekeztek, városi, állami, megyei tisztviselők, postások, vasutasok sorakoztak. Első rendben ott voltak a kormány Debrecenben tartózkodó tagjai, Miklós Eötvös miniszterelnök, Vörös János honvédelmi miniszter, Vársáry István pénzügyminiszter, Faragó Gábor közellátási miniszter, Gyöngyösi János külügyminiszter, Takács Ferenc iparügyi miniszter, B. Szabó István, Vársáry József államtitkárok, Zöld József miniszteri tanácsos, ott volt Révész Imre ref. püspök, Bánáss László prépost és több más egyházi férfi, Új István főispán, Szabó Kálmán pozármester, Herpay Gábor alispán vezetése alatt megjelentek a város és megye

tisztviselői, Debrecen egész tanácsa és valamennyi tisztviselője kivonult az ünnepélyre, csaknem teljes számmal a törvényhatósági tagok, a Nemzeti Bizottság tagjai, a pártok küldöttségei.

Vörös János honvédelmi miniszter személyesen üdvözölte a szövetséges ellenőrző bizottság katonai bizottsága részéről Kondrád vezérőrnagy megbízásából megjelent Godonow alezredest és Gronov főhadnagyot, valamint a szovjet haderő különböző fegyvernemeinek megjelent kiküldöttjeit.

Az új magyar hadsereg díszszóvalja feszes vigyáz állásban sorakozott fel Jónás alezredest vezénylese alatt.

Az ünnepély bevezetéseként a katonazenekar a magyar és a szovjet himnuszot játszotta el, majd az egyesített dalárdák Szigethy Gyula karnagy vezénylesevel elénekelték a Himnuszot.

Vörös János honvédelmi miniszter lépett az emelvényre és rendkívül határos ünnepi beszédet mondott.

val!) hátatámadta a szovjetet. Most már öt év múlva megkérdehetjük tőlük, hogy miért nem értették meg azt, hogy mit jelentett a honvédlógók visszaajándékozása. Kellett-e ezt a támadást megindítani, kellett-e Magyarországot a német elnyomó hatalomnak kiszolgáltatni, kellett-e Magyarországnak a szekerét hozzákötözní a német haláltankhoz. (Vesszen a fasizmus!) Kellett-e sok ezer magyar honvédnek az életét német érdekekért feláldozni, kellett-e Magyarországot a végső pusztulásba beletaszítani, kellett-e ez a rengeteg sok vér, nyomorúság, pusztulás és romlás, kellett-e mindez, tisztelt ünneplő közönség? De egy kell, az, hogy végleg és teljesen, tökéletesen leszámoljunk ezzel a németbarát reakcióval. És most már ha a reakciós rezsim nem vonta le a konkvenciáit az 1849-es honvédlógók visszaadásának szimbólumából, akkor mi le fogjuk vonni a következtetéseket abból a nagyszerű tényből, hogy a Szovjetuniónak most pár hónappal ezelőtt visszaajándékozta a mi magyar nemzetiszíneinket és a mi nemzeti állami függetlenségünket. (Éljen a Szovjetunión!) — Ez most már nem szimbólum, ez realitás. Akik a magyar politikai életet irányítják, akik ezt a realitást felismerték, de érte meg végre minden ember itt Magyarországon, hogy most ebben a pillanatban, amikor az utolsó német katonát is kiűzték már a Dunántúlról és amikor a nekünk megmaradt ország egész területe az orosz világhatalom katonai megszállása alatt áll, akkor itt nekünk reális politikát kell folytatnunk és meg kell értenünk azt, hogy a következő feladatunk vannak: Először is megértés, barátság a hatalmas Szovjetunióval (úgy van, úgy van, éljenzés), valamint az összes győztes szövetséges hatalmakkal. (Éljen!) Meg kell értenünk azt, hogy nekünk örömmel kell elfogadnunk a megszorítanunk azt a jobbót, amelyet a hatalmas Szovjetuniónak a kis magyar nemzet felé nyújtott, a második következtetés pedig abban áll és ezt megint érte meg minden ember Magyarországon, hogy nem lehet többé elzárkózni a demokrácia világáramlata elől. Mi magyar hazafiak vagyunk és maradunk. De hazafiságunkat össze kell kapcsolni a demokráciának azokkal az elveivel, amelyeket nekünk Kossuth és Petőfi tanított. Értse meg már minden ember itt Magyarországon, hogy a demokrácia az emberiség kulturálódásának megdönthetetlen és megváltoztathatatlan következménye és eredménye, hogy a demokrácia a keresztény világszemléletnek az emberi testvériség gondolatának egyedül felelhet meg, hogy a demokrácia az, amelyet nekünk a legnagyobb magyarok, történelmünk legkiválóbb emberei tradíció gyanánt hagytak örökségül.

— Ime, a Szovjetuniónak nekünk visszaajándékozta a 49-es magyar honvédlógókat. Megengedte azt, hogy mi kibonthassuk itt Debrecenben a mi magyar nemzeti zászlónkat, lehetővé teszi azt,

hogy mi a demokráciának hatalmas világszavával megindulhassunk a függetlenségnek útján és megpróbálhassuk felépíteni a mi szerencsétlen romokban fekvő kis országunkat és ime, most a Dunántúlt felszabadító nagy vörös

hadsereg ezt az országot, az egész Dunántúlt nekünk, magyaroknak visszaadja. Ennyi nemes gesztusra vajjon felelhetünk-e másként, mint ezzel a szóval: Köszönjük! (Éljenzés!)

Harcolni akarunk a demokratikus Magyarorszáért

Bihari András honvéd lépett ezután az emelvényre:

— Bajtársak, magyarok! Ünnepleni jöttünk, megünnepelni ezt a napot, amelyen büszkén és boldogan jelenthetjük ki, hogy Magyarország földjén nincs többé ellenséges katoná. De ünnepleni kell azokat is, akik ezt az ünnepet számunkra lehetővé tették. Szívünk minden hálaja és köszönete a diadalmas vörös hadseregnek, Sztálin marsallnak, a 2., 3. és 4. ukrán hadseregcsoport minden katonájának, akik Tolbuchin, Malinovszki és Petrov marsall parancsnoksága alatt közvetlenül vettek részt hazánk felszabadításában.

— Bajtársak! Az elmúlt 25 év alatt Magyarország kétszer vett részt a világháborúban a németek csatlósaként német érdekekért. Ez a harc Magyarország számára nem hozhatott mást, mint szörnyű véráldozatot, az ország teljes anyagi pusztulását, emberek elhurcolását és végül a szegényteljes békét. De nem végződhetett másként ez a harc, mint szegényteljes bukással, azért, mert harcunk igazságtalan volt, mert a Németország által ránkényszerített rablőhadjárásban való segítségnyújtást az egész magyar nép nem akarta és elfejté már akkor, amikor harcba vittek bennünket a Szovjetuniónak ellen. Kassát a szovjet gépek sohasem bombázták. Eppen ellenkezőleg, ezekben az időkben a Szovjetuniónak Magyarország iránti jóindulatának és barátságának számos tanujelét adta. Többek között visszaadta a 48-as szabadságharc zászlait, számunkra igen előnyös kereskedelmi szerződést kötött velünk, csapatait határainkról visszavonta, azonban akkor ezek a gesztusok nem voltak elegendők ahhoz, hogy Magyarország akkori felelős, illetve felelőtlen vezetőit jobb belátásra bírják. Az ország szörnyű áldozatot fizetett. Azonban ennek az áldozatnak van egy másik oldala is, mert a vörös hadsereg segítségével sikerült megteremtünk an-

nak a lehetőségét, hogy Magyarország újjászülethessen. Azt a lehetőséget, hogy résztvehessünk a szabad népek, a demokratikus nemzetek közösségében, ezért hállával tartozunk, hállával és kötelezettséggel.

— Itt Debrecen város terén és más magyar városok terén is sirhantok vannak. Ezekben a sírokban olyan szovjetorosz bajtársak fekszenek, akik életüket áldozták azért, hogy országunkból kiűzzék a fasisztákat. (Ki velük!) Ezek a sírok minket, magyar honvédeket köteleznek, mi ennek a kötelezettségnek tudatában vagyunk, ennek a kötelezettségnek a tudatában vállaltuk azok az önkéntes bajtársak ezt a harcot, akik ezrelével jelenek itt (éljen az új nemzeti hadsereg), hogy résztvegyenek a demokratikus Magyarországon hadseregében, hogy sikerüljön levernünk a fasiszta Németországot.

— Bajtársak! Ez a kötelezettség, a hála és szeretet együtt visz bennünket a szovjetorosz katonákkal a németek leverésére és szívünkben egy érzéssel, egy akarrattal, szent gyűlölettel megynünk és jelszavunk is egy: Halál a németeknek! Ezért kérjük, ezért sürgetjük azt, hogy mielőbb a front-ra indulhassunk, mert nem akarunk elkésni, harcolni akarunk a demokratikus Magyarorszáért, vissza akarjuk vívni azt a jogot, hogy résztvehessünk a többi szabad nemzetek között, hogy jobb reménytel mondhatjuk azt, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz! Adja Isten, hogy úgy legyen. (Éljenzés.)

A felemelő, lelkes ünnepséget a Szózat és a magyar és szovjet himnusz alkordjai zárták be. — Utána a kivonult honvédszázadok díszmenetben vonult el Vörös János honvédelmi miniszter és a kormány tagjai előtt.

A felszabadítás örömnépepre tekintettl Pataky József miniszteri tanácsos elrendelte, hogy a Piac-utcán a négy nagy utcalámpát este 9 óráig égessék.

Hála a felszabadítóknak, fogadalom a jövőre

— Ezelőtt néhány héttel ünnepeztük ezen a helyen a magyar szabadság ünnepét — kezdte szavait a honvédelmi miniszter. — Ma kettős ünnepünk van. És ez a nap, amelyik a magyar nemzeté, a magyar népé, elsősorban azonban a magyar honvédségé, az új magyar demokratikus hadseregé. (Éljenzés.)

— Ma kettős ünnepet ülünk. Ünnepejlük Magyarországot egész területének a felszabadítását és azonkívül hálaünnepet ülünk, hogy ezzel is kifejezzük a felszabadító vörös hadseregnek (éljenzés), annak fővezérének, Sztálin marsallnak (éljenzés), Malinovszki (éljenzés), Tolbuchin (éljenzés) és Petrov (éljenzés) marsalloknak, továbbá a vörös hadsereg minden egyes katonájának (éljenzés) azt az áldozatkészséget, azt a hősi harot amellyel a magyar földet a többszáz éves német rabigától felszabadították.

— Ez alkalommal külön kell megemlékeznem azokról a szovjet hősokról, akik Magyarország felszabadításáért a legdrágább kincsüket, az életüket áldozták fel és most magyar földben aluszának örök álmukat. A mai felszabadítás ünnepe nemcsak azt jelenti, hogy a mi területünk most a németektől mentes lesz, történelmileg azt jelenti, hogy össze-

törtünk egy több száz éves rabigát, mert ennek az uralomnak mindenkor csak elnyomott népe voltunk. Önállóságunk, függetlenségünk csak papíron volt meg, a valóságban soha. És mi magyar katonák ebből egyet tanuljunk meg, először, hogy a vérünk többé német érdekekért nem folyik és tekintetünk nem az elnyomó, hanem a felszabadítókat felé fordítjuk és nyugat felől tekinteni fogunk a jövőben mindig tekinteni. Úgy a mult világháborúban, mint ebben a háborúban mindenkor német érdekekért folyt a drága magyar vér. Ez a jövőben nem fog megtörténni. Ezután a magyar vér magyar érdekekért folyik, de akkor is olyan vezetőket állítok oda, akik minden feladatot a legkevesebb vérral törekcszenek nekem megoldani. És most, ezzel az alkalommal mi, honvédek fogadalmat teszünk, hogy minden erínkkel, mindenkor meg fogjuk cselekedni azt, amit megkövetel a nemzet és a magyar haza érdeke.

— Éljen Sztálin marsall, éljen Malinovszki, Tolbuchin és Petrov marsallok, éljen a vörös hadseregnek minden egyes katonája! (Éljen a vörös hadsereg, éljen a vörös hadsereg!)

— Éljen az önálló független, demokratikus Magyarország!

Juhász Nagy Sándor két történelmi dátumról és a reál politikáról

Juhász Nagy Sándor mondott ezután beszédet:

— Mélyen tisztelt ünneplő közönség! A honvédelmi miniszter úrnak megkapó beszéde a szovjet-magyar kapcsolatokra vonatkozóan (Éljen a szovjet-magyar barátság!) két történelmi dátumot juttatott az eszembe. Az egyik öt évvel ezelőtt volt, amikor a Szovjetuniónak visszaadta Magyarországnak a 49-es magyar honvédlógókat. A másik néhány hónappal ezelőtt volt, ami-

kor a Szovjetuniónak lehetővé tette azt, hogy mi Debrecenben kibonthassuk az új magyar nemzeti színű zászlónkat és Kossuthnak, Petőfinak a képel alatt megalakíthassuk az új magyar nemzeti kormányt.

— A reakciós politikai rendszer nem értette meg és nem akarta megérteni azt a szimbólumot amely kifejezésre jutott a magyar 49-es honvédlógóknak visszaajándékozásában. Ez a reakciós rendszer (Le a reakció-

Eisenhower tábornagy ajánlja: deklarációt kell kibocsátani, hogy a háború véget ért

London, április 6. (MTI) Eisenhower tábornok Roosevelt elnök-höz intézett levelében kijelenti, valószínűtlen az, hogy a németek formálisan megadnák magukat. Ehelyett a szövetségeseknek kell egy deklarációt kibocsátani, hogy a háború véget ért. Eisenhower tábornok hozzáfűzi, hogy a szövetségesek minden erővel megakadályozzák a német partizán-erők megalakulását. Ha azonban a német kormány, vagy más szervezett politikai csoport mégse ad-

ná meg magát, akkor ezek törvényes védelem nélkül maradnának és bizonyára megadnák magukat.

London, április 6. (MTI) Stimson amerikai hadügyminiszter hangsúlyozta, hogy az ellenségek nincs más választása, mint hogy vagy megadják magukat ma, vagy megadják magukat holnap, amikor Németországban még nagyobb lesz a pusztulás. Hangsúlyozta, hogy Aschaffenburgban a német katonaság minden fenyegetés ellenére megadta magát.

A szovjet csapatok benyomultak Bécs területére

A szövetségesek Hannover és Bréma felé közelednek Tito csapatai elfoglalták Sarajevot

Moszkva, április 6. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda április 5-i hadműveleti jelentése:

A 2. beloruszjai arcvonalunk csapatai Gdyniától északkeletre befejezték a Putziger Haff partján bekerített harcsoportok maradványainak likvidálását és elfoglaltak több helységet. Breslau körzetében tovább folyt a körülzárt német harcsoportok megsemmisítésére irányuló harc.

A 4. ukránjai arcvonalunk csapatai Csehszlovákia területén április 5-én csehszlovák csapatokkal együttműködve elfoglalták Rusomberok (Rózsahegy) városát, fontos közlekedési csomópontot, a németek csehszlovákiai védelmének jól megerősített támaszpontját a Vágnál, valamint elfoglalták Zaivecet és 40 egyéb helységet.

A 3. ukránjai arcvonalunk csapatai folytatták támadásukat. Április 5-én elfoglalták Malacka és Bruck városokat, fontos vasúti csomópontokat. Az arcvonal csapatai a román csapatokkal együtt egyidejűleg harcok közepette elfoglalták Privigye és Banofee (Bánóc) városokat, a németek erős védelmi támaszpontját a Kárpátok zónájában és birtokba vettek több mint 50 más helységet, valamint két vasútállomást.

Az arcvonal csapatai április 4-én a Bratislaváért (Pozsonyért) vívott harcokban az ellenség 2500 katonáját és tisztjét ejtették foglyul, ezenkívül megsemmisítettek 150 tábori gépjárműt, 65 aknavetőt, 361 géppuskát, 52 mozdonyt, 1681 vadgolyót, 74 lövész, fegyver- és élelmiszerraktárt.

Bécs irányában a 3. ukránjai arcvonalunk csapatai leküzdve az ellenség ellenállását, elfoglaltak több helységet, valamint átöltöztek a Bécs és Linz közötti autópályára. Az arcvonal csapatai egyidejűleg a Balatonról dényugatra bolgár csapatokkal együttműködve folytatták támadásukat Jugoszlávia területén, ahol elfoglaltak több mint 40 helységet.

London, április 6. (MTI) Két hatalmas hadsereg, egy brit és egy amerikai gyors írában tör előre Hannover felé. Az amerikai 9. hadsereg Hameln-től délre átkelt a Weseren és most hídakat épít a folyón. Tegnap estére az élőkötél már mindössze 40 km-re volt Hannover-től dényugatra, Bielefeldtől a szövetségesek kiveték az utolsó németet is. A Weser-folyó egész partszakasza szövetséges kézen van Hameln-től Mindenig, egy 60 km hosszú vonalon. Minden városát amerikai csapatok elfoglalták.

Brit tankok egy nap alatt 50 km-es előrenyomulást után elfoglalták Stolzanaut, a Weser nyugati partján, 45 km-re Hannover-től és Brémától. Brit páncélosok ezzel 60 km-re közelítették meg a németek nagy hajóépítő telepét.

A kanadai csapatok tovább törnek előre északi irányban Hollandiában, megtisztították Almelot és 100 km-re vannak a Rajnától.

Az amerikai 1. hadsereg csapatai újabb támadást kezdtek a Ruhr-vidéken és 6 km mélyen nyomultak be a német állásokba, közben északra támadják a Ruhr-vidéket és 5 km-re vannak Dortmundtól.

Patton tábornok 3. hadserege Németország középső részén nyomul előre és megtisztította Wülhausen-t, 200 km-re Berlin-től és 100 km-re a csehszlovák

határtól. Szövetséges pilóták jelentik, hogy a német csapatok még mindig visszavonulnak. Nagy visszavonulások észlelhetők délkeleti irányban a csehszlovák határ mentén Bayreuth közelében. Francia hadosztályok elérték a Neckar-folyót és kapcsolatot teremtettek a 7. hadsereggel. Az elmúlt két hét alatt a szövetségesek több mint 300.000 hadifoglyot ejtettek. Egyre több ipartelep és gvár kerül szövetséges kézre.

A szovjet-japán egyezmény felmondása

Moszkva, április 6. (MTI) Molotov, a Szovjet-Unió külügyi népbiztosa április 5-én délután 3 órakor fogadta Szalo japán nagykövetet és a szovjet kormány nevében a következő nyilatkozatot tette:

A Szovjet-Unió és Japán között 1941 április 13-án, vagyis Németországnak a Szovjet-Unió elleni támadása előtt létrejött semlegességi egyezményt egyrés-

A londoni rádió jelentése szerint a 3. amerikai hadsereg csapatai két pontos 61 kilométerre állanak Brémától és 210 kilométerre közelítették meg a német fővárost.

A Weser-folyón átkelt 9. amerikai hadsereg mindössze 32 kilométerre áll Hannover-től.

Sarajevo felszabadult

Tito marsall csapatai felszabadították Sarajevót.

ről Japán, másrésztől az Amerikai Egyesült Államok és Anglia közötti háború kitérőse előtt kötötték. Azóta a helyzet gyökeresen megváltozott. Németország a Szovjet-Unióra tört, Japán pedig Németország szövetségese, támogatja utóbbit a Szovjet-Unió elleni háborújában. Azonkívül Japán hadat visel az Amerikai Egyesült Államok és Anglia el-

len, melyek a Szovjet-Unió szövetségesei. Ilyen körülmények között a Japán és a Szovjet-Unió közötti semlegességi egyezmény értelmét veszíti és az egyezmény meghosszabbítása lehetetlenné vált. Fent emlídték alapján az említett egyezmény 3. szakaszának megfelelően — amely szakasz egy évvel az öt évre szóló egyezmény lejártá előtt jogot ad az egyezmény felmondására — a szovjet kormány ezennel bejelenti a japán kormányának 1941 április 13-án kötött egyezmény felmondására vonatkozó óhaját.

Szato japán nagykövet megígérte, hogy a szovjet kormány nyilatkozatát a japán kormány tudomására hozza.

A Japán Tudósító Iroda a következőket közli: A japán kormány a helyzet komolyságára való tekintettel elhatározta, hogy lemond és erősebb kormányt adja a helyébe. Koiso miniszterelnök e határozat értelmében benyújtotta a császárnak a kormány együttes lemondását. A japán császár báró Suzuki tengerenagyot bízta meg az új japán kormány megalakításával. Suzuki 77 éves, már 16 éve visszavonult a politikától, régebben vezérkari főnök volt, tagja a japán koronatanácsnak és a császári tanácsnak.

A debreceni Nemzeti Bizottság búcsúja a Budapestre távozó kormánytól

Politikai ellenőrzőbizottságot küldtek ki egyetemi és más ügyekben

A debreceni Nemzeti Bizottság dr. Juhász Nagy Sándor elnöklésével ülést tartott. Megnyitójában megemlékezett Magyarország teljes felszabadításáról, a vörös hadseregnek köszönhetően a hálát a Nemzeti Bizottság is kifejezi.

Közölte azt is az elnök, hogy Miklós Béla miniszterelnök felkérte, jelezze ki köszönetét a Nemzeti Bizottságnak támogatásáért. Miklós Béla szombaton Budapestre utazik és ezzel a kormány székhelyét oda teszi át. A Nemzeti Bizottság szíves hangon vett búcsút a távozó kormánytól, kívánva, hogy vigyék magukkal a debreceni szellemet.

AZ EGYETEM KÖRÜL

Dr. Kondor Imre felvetette a kérdést, mi történt az egyetem megszűlése terén, hogy az ott 25 év óta uralkodott fasiszta szellemű egyénektől megtisztítást hozott fel, melyek azt igazolják, hogy az egyetemen semmi sem történt arra, hogy az egyetem beilleszkedjen a demokratikus szellembe. Akik régebben fasiszta cselekedeteket követtek el, ma is vígan az egyetemen élnek és dolgoznak. Az igazoló eljárással ez a kérdés nem oldható meg. Felszólítják az egyetemet, csináljon rendet a saját portáján a demokratikus szellemnek megfelelően, mert különben a Nemzeti Bizottság napirendjére tűzi az egyetem összes ügyeit.

A bizottság ezt a javaslatot egyhangúlag elfogadta dr. Simon Imrénél azzal a javaslatával együtt, hogy átvizsgálják a rendőrségi lezárt aktákat és megnézik, kik voltak közbenjárók a fasiszták érdekében.

Szabó István kommunista párttitkár a bűnösök megbüntetését követelte, akik nemcsak a most feltárt tömeggyilkosságot végrehajtották, hanem akik ideológiailag előidézni voltak az ilyen barbár cselekedetnek. Elve is temettek el embereket. Kérte, mondja ki a Nemzeti Bizottság, hogy egyetlen nyilaslak sem szabad az utcán járkalnia, őket össze kell fogni és internálni.

Szabó István államtitkár szintén az egyetem fasiszta szellemét

járta. Ott a reakció úgy rendezkedik be most is, mint 25 évvel ezelőtt. Az igazolási eljárások itt csak a reakciót szolgálták.

Lada Ferenc szakszervezeti elnök azt hangoztatta, hogyha a fennálló hibákat a Nemzeti Bizottság nem küszöböli ki, akkor majd a szakszervezetek a saját erejükkel lépnek közbe.

Dr. Kondor Imre állandó tájékoztató bizottság alakítását javasolta, mely minden ügyben vizsgálatot tart és jelentést tesz a plénumnak.

POLITIKAI BIZOTTSÁG KIKÜLDÉSE

A Nemzeti Bizottság a felszólalásokat helyeselte és politikai bizottságot alakított nagy felhatalmazással dr. Tariska István, dr. Erdős Imre, dr. Kondor Imre, Ducsika Ferenc és Bartha Istvánból, minden párt kiküldöttéből; ezenkívül orvosi bizottságot a tömeggyilkosság körülményeinek kivizsgálására: dr. Bodnár János rektor, dr. Sántha Kálmán professzor, dr. Róth Imre tanársegéd és dr. Vikol János orvos-századosból.

A Nemzeti Bizottság a legszigorúbb eljárást követeli mindazokkal szemben, akik ideológiailag oda juttatták az eseményeket, hogy ilyen tömeggyilkosságok történhettek. A politikai bizottság a rendőrségen és minden üzemből vizsgálatot tarthat, hogy a fasiszta szellem kiirtására és a demokratikus átalakításra mindenkit félreállítottak-e, vagy mulasztást ki követett el.

EGYÉB ÜGYEK

A mezőgazdasági munkabérmegállapító bizottság elnöke — ha az érdekeltség megegyezik — nem tudna — Selyem Gabort, helyettesévé Menes Sándort választották meg.

A traktorüzemanyagok rendelkezés-felhasználásának ellenőrzésére felhívják a megyei nemzeti bizottságokat. A kiosztásról a szakszervezeteket is értesítik ellenőrzhetet végett.

Gábor keneskedelmi miniszter közölte a szén, tégla, mész szállítására irá-

Szappannak való zsíradékot, fagygyut, olajat vesznek!

Salgó szappanüzem

Ajánlatokat Adorján László céghez Ferenc József-úr 83. sz. udvarban.

Legújabb

Moszkva, április 6. Tolbuczin tábornagy csapatal véres harcok közben benyomultak Simeringbe, Bécs déli városrészébe. Malinovszki tábornagy csapatal északnyugatról karolják át az osztrák fővárost.

Tito marsall csapatai elfoglalták Goszpiacet és Bihácsot. Jugoszláv csapatok 70 kilométerre közelítették meg Zágrábot.

Tito Moszkvában

Moszkva, április 6. (MTI) Tito tábornagy, az ideiglenes jugoszláv kormány miniszterelnöke és Subasits dr. külügyminiszter a kormány több más tagjával együtt Moszkvába repült. A moszkvai repülőtéren fogadták: Molotov külügyi népbiztos, Vjinszki külügyi népbiztoshelyettes és több más magasrangú politikus és katonatiszt.

Szálasi és „kormányát” tovább menekül...

A svajci lapok írták néhány nap előtt:

„Most, hogy a diadalmasan előretörő szovjet csapatok az osztrák határhoz közelednek és alig néhány kilométerre állanak Magyaróvártól, a nyilas propaganda utolsó magyarországi fellegvára is összeomlott: szerdán délután örökre elhallgatott a magyaróvári Szálasi-rádió. A diestelen véget ért adóállomás által kisugárzott legutolsó utasításokból arra lehet következtetni, hogy a nyilas propagandisták az ország területét elhagyva, Bécsben ütik fel a sátorfájukat.” — Azóta már onnan is menekülhetnek.

ÖNÁLLÓ
nagymunkásokat
magas fizetéssel azonnal felvesz
NAGY BÉLA
ÜRISZABÓSÁGA, PIAC-U. 7.

Ivány Endre
áruforgalmi irodáját és műkereskedését Piac-u. 67. (Miklósetica sarak) alatt megnyitotta.
Modern, stíl és antik bútorok, nemes és perzsa szőnyegek, márkás festmények, képek stb. nagy választékban.
(Mindennemű tárgyak vétele.)

**Mielőtt arany, ezüst
briliáns ékszerét
óráját eladja
mutassa meg**
Szelecsényinek
Sas-utca 2. szám

**Vajat, tejet,
cukrot, mézet,
szemeskávét, dióbelet
vesznek az Erzsébet
cukrászdák** Piac-utca 37
Csapó-u. 41.

**Magas árat fizet-
tek szövetért,
vászónért,
kelengyékért!**
Piac-u. 59. (üzlet)

Leleplezett fasiszti próbálkozás a Pavillon-laktanyában

A Magyar Távirati Iroda jele... A hűsvéti ünnepeket megelőző hetekben Debrecenben a Pavillon-laktanyában elhelyezett, de a 6. hadosztály kötelékébe nem tartozó vasútépítő zászlóalj egy századának egy kis részében fasiszta propaganda vett részt. Az a célja, hogy az abban résztvevők kedvező alkalmat a németekhez átszökjenek.

A szervezkedést még kezdő állapotban leleplezték a hazafias honvédek és az azonnal bevezetett nyomozás a 6. hadosztály nevelőbizottságának bevonásával jénny derített a kezdődő, aljas aknamunkára.

A szervezkedés vezetői és az abban résztvevők letartóztatásán várják a hadbíróknak jólló...

hó 9-én kezdődő tárgyalás

amelyben a bűnösök el fogják venni méltó büntetésüket.

Az újjászülető magyar demokratikus honvédség kiméletlenül lép fel a soraiába beférközött fasiszta reakciós elemekkel szemben: haborzás nélkül megtisztítja tőlük sorait és ha kell, vérbe fojt mindenfajta fasiszta megmozdulást.

A Pavillon-laktanyában elhelyezett debreceni 6. hadosztály fasiszta és legénysége, de a szóbanforgó zászlóaljnak a szervezkedésben részt nem vett túlnyomó többsége is elkeseredett dühvel vett tudomást a közejük beférköző néhány hazafiólótó bíltang bomlasztó kísérletéről és egyöntetűen halált követelt a bűnösökre.

Hogy menekült meg dr. Kuthy Sándor és Ságj Lajos a nyilas halálbrigád karmaiból

Budapestről jelenti tudósítónk: Budapesten a Svábhegyen megtámadták a német Gestapo iratárát, valamint a nyilasok feljegyzéseit. Így remélhető, hogy mihamarabb teljes világosság derül a nyilas kémuralom minden fázisára. — Újabb adatok kerültek nyilvánosságra a december 8-i tömeges kivégzésről, amikor is száznál több ártatlan embert a nyilasok a Dunaparton felállítottak, leöldöste és hullájukat a Dunába dobták.

Az áldozatok között debreceniek is voltak, így Vajna István technikusi, továbbá a Debrecenben is jól ismert Péter András dr. egyetemi tanár. Két másik Debrecenben jól ismert férfiú, Ságj Lajos nyug. rendőrkapitány és dr. Kuthy Sándor ügyvéd, a Terezi Sándor néven ismert kiváló író majdnem szintén áldozatul estek a nyilas vérengzésnek. Ságj Lajos német származású rokona jelentette fel németellenes kijelentése miatt, dr. Kuthy Sándort pedig azért fogták el a nyilasok, mert Baranyai Lipót, a Nemzeti Bank elnöke vezetése alatt álló

szövetség igazgatója volt. Baranyaival egyidőben tartóztatták le.

A tömeges kivégzés előtt egy emberséges rendőrorvos a rakórészbe vitte Ságj Lajost és dr. Kuthy Sándort. De ott sem voltak sokáig biztonságban, a nyilas halálbrigádának adták át őket. De szinte az utolsó percben egy ellenállási különítmény puccszerűen kiszabadította őket Kabók Győző és Karácsony szociáldemokrata képviselőkkel együtt, kikkel egy cellába voltak zárva.

Megemlíthjük itt, hogy dr. Kuthy Sándorral a múlt évben fantasztikus cikkek jelentek meg arról, hogy kassai zsidók aranyruháit és briliánsait mentette volna. Két volt debreceni újságíró bosszujára volt az egész, mint most kiderült. Dr. Kuthy semiféle vagyonát nem csempésztette. Az erőszakot eljárás kihágással zsugorodott össze, mely alól felmentették. Újabb üldöztetése 1944 novemberében, a nyilas uralom idején is azt mutatja, hogy politikai hajszát folyt ellene.

Újabb személyvonatokat állítanak be

A magyar államvasutak debreceni üzletvezetősége április 8-tól a máig eddig közlekedő személyvonatokon kívül az alábbi személyjárásokat részint naponkénti, részint másodnapokénti közlekedéssel értesíti az utazó közönséget.

1. Debrecen—Füzesabony között Debrecenből indul naponta 17 óra 10 p-kor; Füzesabonyba érkezik 9 óra 59 p-kor; Füzesabonyból indul vissza naponta 3 órakor; Debrecenbe érkezik 9 óra 30 p-kor.

2. Debrecen—Biharpüspöki Sárándon át Debrecenből páratlan napokon indul 9 óra 40 p-kor; Biharpüspökibe érkezik 12 óra 39 p-kor; Biharpüspökiből vissza indul páratlan napokon 15 óra 16 p-kor; Debrecenbe érkezik 18 óra 55 p-kor.

3. Debrecen—Nyíregyháza között Debrecenből páros napokon indul 9 óra 59 p-kor; Nyíregyházára érkezik 13 óra 32 p-kor; Nyíregyházáról vissza páros napokon indul 15 óra 28 p-kor; Debrecenbe érkezik 18 óra 42 p-kor.

4. Debrecen—Nagyléta—Vértes között Debrecenből indul páratlan napokon 19 óra 10 p-kor; Nagyléta-Vértesre érkezik 20 óra 22 p-kor; Nagyléta-Vértesről páros napokon vissza indul 7 óra 50 p-kor; Debrecenbe érkezik 9 órakor.

5. Debrecen—Ermihályfalva között Debrecenből naponta indul 10 óra 50 p-kor; Ermihályfalvára érkezik 12 óra 58 p-kor; Ermihályfalváról naponta indul 13 óra 45 p-kor; Debrecenbe érkezik 15 óra 53 p-kor.

6. Debrecen—Kaba—Nádudvar között Debrecenből páros napokon indul 19 óra 05 p-kor; Nádudvarra érkezik 21 óra 15 p-kor; Nádudvarról vissza indul páratlan napokon 6 óra 25 p-kor; Debrecenbe érkezik 9 óra 05 p-kor.

7. Nyíregyháza—Baktalórántháza között Nyíregyházáról naponta indul 10 óra 05 p-kor; Bak-

talórántházára érkezik 11 óra 08 p-kor; Baktalórántházáról vissza indul naponta 15 óra 21 p-kor; Nyíregyháza 16 óra 27 p-kor.

8. Nyíregyháza—Mátészalka között Nyíregyházáról naponta indul 18 óra 26 p-kor; Mátészalkára érkezik 20 óra 05 p-kor; Mátészalkáról naponta vissza indul 6 óra 54 p-kor; Nyíregyházára érkezik 8 óra 30 p-kor.

9. Mátészalka—Nagyecsed között Mátészalkáról naponta indul 5 óra 11 p-kor; Nagyecsedre érkezik 5 óra 39 p-kor; Nagyecsedről naponta vissza indul 5 óra 40 p-kor; Mátészalkára érkezik 6 óra 09 p-kor.

Időadatok orosz időszámítás szerint értendőek; vagyis két órával később, mint a magyar időszámítás.

Mindenki köteles elfogadni az ezerpengős címletű bankjegyet!

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Eltekés helyről közlik:

Az 1000 pengős címletű bankjegyet elfogadásánál különböző aggályok merülnek fel, amelyek a gazdasági életet és az egészséges pénzforgalmat befolyásolják. Egyesek ugyanis nem akarják elfogadni az ezerpengős címletű bankjegyeket, illetve felváltás címén önkényes levonásokat eszközölnek az ezerpengős bankjegyekellen felintett összegből. Az ilyen eljárás visszavétel, mert az ezerpengős címletű bankjegyet ugyanolyan törvényes fizetési eszköz, mint más címletű bankjegyet, ezért az ezerpengős címletű bankjegyet mindenki köteles elfogadni. A hatóságok éberen figyelni fogják, hogy az ezerpengős címletű bankjegyek elfogadásának semmi akadályát ne legyen az azok ellen, akik megtagadják az ezerpengős címletű bankjegyek elfogadását, a legzigorúbb eljárás elindítását meg.

Inzulinert, szemekávéért, vajért, zsírtól, tejért, mért, magas árat fizetek vagy bármilyen más élelmiszert. Hatvan-utca 42. IV.-di ajtó balra

Kedden tárgyalja az első fellebbezést a Népbírók Országos Tanácsa

Mint ismeretes, a népbírók országos tanácsa első tárgyalását Debrecenben tartja. Április 10-én, kedden lesz a tárgyalás a miniszterelnökség tanácstermében (pénzügyigazgatóság épülete). Csikvári Győző ügye kerül tárgyalásra, akít a budapesti népbírók március 13-án halálra ítélt háborús

éltelen súlyosabb esetekben fellebbezésnek van helye a Népbírók országos tanácsához. A közelmúltban alakult meg a Népbírók országos tanácsa, amely első tárgyalását Debrecenben tartja. Április 10-én, kedden lesz a tárgyalás a miniszterelnökség tanácstermében (pénzügyigazgatóság épülete). Csikvári Győző ügye kerül tárgyalásra, akít a budapesti népbírók március 13-án halálra ítélt háborús és népellenes bűncselekmények miatt, 40—50 ember meggyilkolásában vett részt Csikvári, illetve ennyi ember pusztulását idézte elő. Dr. Bojta Béla tanácsvezető vezeti a fellebbezési tárgyalást.

Ez lesz a Népbírók országos tanácsa első tárgyalása az elébe terjesztett fellebbezések közül.

A pallagi erdőben is legyilkoltak 100 embert a németek

Újabb német tömeggyilkosság-ról tett bejelentést a rendőrség politikai osztályán Szilágyi János dohánygyármunkás, Luther-utca 22. szám alatti lakos.

Szilágyi elmondta, hogy fiatalja volt, amikor a pallagi vonalon dolgozó munkások beszélték, hogy a múlt év októberében, 2—3 nappal az orosz felszabadító csapatok bevonulása előtt a vonal építésén dolgozó munkásokat hajnali két órakor felverték a csendőrök. Kivették a munkásokat a pallagi erdőbe, ahol ötven méter hosszú gödört ásattak velük. Ezután mintegy száz embert a német katonák inqjújra és mezítlára levették.

És ez is támpont lesz kitétele megállítására. Egy másik a hajducsobizól orth. hitközség adófizetési nyugtáját találták meg, 114-es sorszámmal ellátva. Ez is támpont lesz a holttett kikéneke megalapítására.

A debreceni rendőrség politikai osztálya a bejelentés alapján megindította a vizsgálatot azoknak a munkásoknak felkutatására, akik a tömegsír ásására a németek által elhurocolláltak. Ezúton is felhívják azokat, akik a tömeggyilkosság színhelyén ott voltak, hogy tanuvalomásukat felvétele és a helyszín megállapítása végett jelentkezzenek a rendőrségnek.

Megállapították az apafai tömegsír egyik áldozatának kilétét

Részletesen beszámolt a Debrecen az apafai tömegsír feltárási munkálatairól. A múlt év októberében a németek az Apafán, a lóter területén, kivonulások előtt hetven védtelen magyar embert végeztek ki. Levették őket és utána az előre megásott gödörbe állították őket és géppisztollyal végeztek ki a szerencsétlen áldozatokat. A tömegsír feltárása és a meggyilkoltak személyazonossága megállapítása most van folyamatban. Az első két nap négy holttettet ástak ki. Az egyiknek sikerült a kilétét megállapítani. Abrahám Lajos debreceni textilkereskedő, Hatvan-utca 6. szám alatti lakos az áldozat, akít a németek ott kegyetlenül meggyilkoltak. Találtak az elhunytján egy katonakönyvet, rajta elmosódott felírást. Abrahámot tarkólóvá érte. A halotti szemle során az egyik áldozatnak arany foga volt.

és ez is támpont lesz kitétele megállítására. Egy másik a hajducsobizól orth. hitközség adófizetési nyugtáját találták meg, 114-es sorszámmal ellátva. Ez is támpont lesz a holttett kikéneke megalapítására.

A tömegsír feltárása folyamatosan történik, naponta 4—5 holttettet ástak ki és igyekeznek a személyazonosságot megállapítani. Azoknál, akiket nem feljövés ért, aránylag könnyebben meg a felismerés. A kiasott holttettek mind lefejték, a feltárástól talált tárgyakról pontos leírás jegyzőkönyv készül, hogy később is megállapíthassák az áldozatok kilétét. A feltárási munkálatok több, mint két héttig tartanak. Az apafai exhumálásnál állandóan kin van dr. Szurkán József vizsgálóbíró, a rendőrségi kiküldötték és orvosi bizottság.

A világ legszebb rokokó városa újra szabad

Mindössze pár sor adja tudtára az olvasónak a győzelmesen előnyomuló orosz hadsereg sikereinek sorában, hogy a Bécs mellett Baden, aztán Gloggnitz, Neukirchen és a Wienerwald többi városa újra szabadok lettek.

Baden bei Wien... Sokáig második házám. Amikor ezerkilencszázharmincyole márciusának idusán Hitler elrabolta Bécsét és Ausztriát, így imádkoztam magamban: vajna megengedné az Uristen, hogy Badent megégytér szabadnak lassam! Ez a kicsiny város a Schwechat völgyében a világ legszebb rokokó-paradísoma. A rokokó-korának kövér angyalai ott mosolyognak mind egyik festményén az oszlopos palotákban, ha ugyan nem röpltek azóta Nemethonba...

Magyar történelmi emlékekkel van tele, IV. Béla egyik fia, akiről mit sem tudunk a magyar történetben — itt maradt, amikor anja a kapusi Frigyes nem akarta tovább engedni a magyar királyi hatalmát és udvarát. A Hohenenthal bejáratánál — Európa egyik legszebb völgyében — két kiugró sziklán mohelept romok füstös omladéka állnak ért az országút két oldalán. Ezekben tanyáztak a Thurzók, mielőtt hozzánk kerültek volna. A heiligenkreuzi klostrom levéltára teleste van magyar kéziratokkal. Badenten halt meg Vázsonyi Vilmos igazságügyi miniszter és peesötör, a Habsburgok utolsó títkos tanácsosa... Itt született a reichstadi herceg, lefüggővölt bátorban járt ki hozzá Esterházy Fanni, akinek álmnapusát Kismartonban — Eisenstadtnek kereszteltek el — múzeumában látták... Itt Baden bei Wienben soha nem volt háború. Ez a földre szállt alomváros csak muzsikálni tudott és virágokból áldott mesefigurákkal rakta tele a parkját, amelyet a barokk korának legnagyobb kertépítője hordott össze. Hiszen itt élt Beethoven, huszonhat badeni házon láttam emléktábláját, aranybetűk márványba faragva hirdetik, hogy a szimfóniák mestere itt vagy ott áldott muzsikát: mindezt egy hónapig és egy napig... Azért csak ennyi ideig, mert nem fizetett sehol és a múlt század elejének háziurai csak egy napot hiteltelnek a muzsikusként... Az utókor márványtáblával ajándékozta meg az emléket, a kortársaknak tíz forintra so volt jó.

A hora híres. De csak úgy élvezhető, ha magyar borokkal házasítják. Ekkor a legjobb borokat adja. E nélkül egy estendőig so áll el a hordóban. A bor volt az első kapocs, amely

összekötött bennünket a várossal. És válljuk be: ez a legerősebb kapocs... De sok deli magyar legény maradt ott, amikor a hordoktat legurította a sziklára vágott badeni pinébe... Ott marasztalta őt valamelyik konyvokba font szöke hajfonat. Élnék itt családok, amelyeknek neve: Kecske-méti, Alföldi és a familiák nem beszélnek ma már egyetlen szót se magyarul...

Két nappal az Anschluss előtt jartam ott... A holmimat talán őrizi még az a park középre épített barokk palota, ahol elhagvtam őket... Talán most viszontlátom Badent, a baroknak ezt az alomvárosát... PAAL JÓB

Honvédnap Debrecenben

Folyó hó 8-án, vasárnap a honvédelmi minisztérium októli osztálya a 6. hadosztály propagandaosztályának és a Vöröskeresztnek közreműködésével honvédnapot rendez.

A honvédnap műsorára: Zenés ébreztető a város főútvonalain, 9 órakor a Debrecen város által a 6. hadosztálynak felajánlott zászló ünnepélyes átadása a Kossuthszobornál. 11 órakor honvédművészek a Csokonai Színházban Közreműködnek: Genosi Sári és Kompoli Györgyi operacéneskönek. Hernádi Lajos zongoraművész, Domahidi Szabó László és Vári-Weinertok Miklós operacéneskönek, a MAV főműhelytelep énekkara. Szizethy Gyula vezényletével, honvéd női énekkar, honvéd szavalóköros, honvédművészek. Zongorán kísérnek: dr. Ujjalusey József és dr. Pajor István.

A honvédnap színházi ünnepélytáza jövedelme a Vöröskereszt céljait szolgálja. A jegyek elővételben kaphatók a színház pénztáránál. Felhívástésiket — tekintettel a jótékony célra — köszönettel fogadj a rendezőség.

Dr. Vigh Gyulát őrizetbe vették

A debreceni rendőrség őrizetbe vette dr. Vigh Gyula közellátási ellenőrt, a debreceni közellátási hivatal helyettes vezetőjét, aki most tért vissza Debrecenbe. — Vigh Gyulát felelősségre vonják a Debrecenből elszállított nagymennyiségű élelmiszerért.

Vagyonmentő, Bádogos-u. 1.

Veszek-eladok

férfi-női ruhát, szövetet, selymet, vásznat, fehérneműt
PAPP ISTVÁN
textil-dívatáru kereskedés
DEGENFELD-TÉR 4. SZ.

Magas árat fizet férfi-, nőiruháért, mindenféle méter áruért, rövid áruért

Ádám és Vas
Csapó-utca 30. (üzlet)

Arany és ezüst tárgyakat magas áron vesz!
Vagyonmentő
Bádogos-utca 1. szám

VERJE KI!
A lejből, hogy manapság ne lehessen jól venni
VERJE BE!
A lejből, hogy férfi-, nőiruhát, szövetet és méter árut legjobban KRAUSZ ERNŐNÉL adhat el
PIAC-U. 7.

DEBRECENI TÉGLAGYÁRAK cserépvető munkásokat keresnek!
Jelentkezés: DEBRECENI MŰKÖGYÁR, FÜRDŐ-UTCA 2.

Üzletemet újból megnyitottam
férfi-, nőiruha mindennemű textiláru eladása
vétele,
Vágó Sándor
Piac- és Széchenyi-u. sarok

FELKÉREM
azt a személyt, aki Széchenyi-u. 34. sz. alatti kibombázott lakásomból tűzhelyemet elvitte, 8 napon belül annál is inkább jelentkezzen, mert többen látják, amikor elvitte. Hernádi rendőrtanácsos, Plac-u. 10. sz. II. emelet.

VESZEK, ELADOK
használt bútorokat, reklámét, foteleket, zongorát, nemes és más szőnyegét, férfi és nő ruhát, írógépet, varrógépet, gramofonlemezeket Vörösmarty-utca 12., volt Király-, Rákosi Jenő-utcából nyílik.
Mezei Gyula

VESZEK-ELADOK
ballonkabátot, szövetet, vásznat, férfi- és nő ruhát, ezüsttrókat, perzsa és szilbundát. Mindent veszek!
BLUM Piac-utca 21.
Sesztina vasúzet mellett

HIREEK

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI ÜGYELETES SZOLGÁLTATA.

Ma a Boesky (Boesky-tér 1.) és a Reménység (Csapó-u. 22.) gyógyszerház tartanak szolgálatot.

Gróf Tisza István budapesti szobrát ledöntötték. A budapesti lapok jelentése szerint ledöntötték gróf Tisza István pesti szobrát. A jelentés szerint az ifjúság lerombolja a reakció képmását.

A honvédelmi miniszter felhívása. Felhívom mindazon 60 évnél nem idősebb volt hivatásos tisztakat, tisztjelölteteket, akik az 1919. évi események miatt a honvédség kötelékéből kiváltak, jelentkezzenek az új demokratikus hadseregbe, hogy az ország gyors és eredményes felépítésének munkájában a hivatásuknak leginkább megfelelő létszámot nyújtsanak. A felhívottak a honvédelmi miniszter személyiügyi csoportjánál írásban jelentkezzenek 1945. április 30-ig a tényleges szolgálatból való kiválásuk közvetlen okának feltüntetésével.

A Varmegyei Földművelésügyi Tanács repülőbizottság alakitott, mely a helyszínen dönt a vészes körülmények között a birtok elhagyására, vagy megvártatására vonatkozólag. Így akarunk a földreformnál minél hamarabb és a rendeltetéstől pontosabban botrányoktól megvédeni.

A fedeltől uszoda közönségszolgálatára. A fedeltől uszoda közönségszolgálatára 1945. április 15-étől délután 4 óráig a polgári közönség rendelkezésére áll.
Polgármester.

T. Kálmán Gyula: Magyar lányok hozományára. Szakácskönyv. Fűzve 20.—, kötve 30.— pengő. Antalffy József könyvkereskedésében.

Dr. Naményi Gyuláné gyorsíró és gépiróskolájában április 4-én tanfolyamok kezdése. Piac-u. 58. II. em. (Léon-lemez-közösség).

Felkerem a Szarnyaskerék Önk. és önk. egyesület t. választmányi tagjait, hogy f. hó 7-én (szombat) délután 4 órakor az egyesület székházában tartandó választmányi ülésen megjelenjenek és résztvevők legyenek.

Dr. Szilágyi József főkapitány dunántúli megbízása. Szép kitüntetés és megelégedéssel megküldtem dr. Szilágyi József debreceni rendőrfőkapitányát. A belügyminiszter a most felszabadított Dunántúli rendőrségének megszervezését bízta rá. Szi. agyi főkapitány közölte a Dunántúli utazik hosszabb időtartamra. Debrecenben dr. Csordás Ferenc főkapitányhelyettesét.

RENDŐRSÉGI HIREK

Versben igazott a demokrácia ellen. A debreceni rendőrség őrizzék a Varga Lajos 58 éves hajdúbőszörményi igazgatótanítót, aki bőkversket és rímigmosásokat írt Délbáb és Tűzharos név alatt a hajdúbőszörményi hellyelben. A verskeben igazott a demokrácia ellen és fasizta propagandát fejtett ki. Megindult ellen a eljárás.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

Romeo és Julia

Beleni U. István, a Csokonai Színház igazgatója közel két hete, hogy látta a színház igazgatóját és más izgatóságát. A komoly kultúrális követelményeket. Szakácskönyv a bíróságok felújítását már ennek a színház és ünnepi este emelte az előadást. Jó rendezésben — ami Deési Jenő érdeme — került az előadás. Rendezte az együttműködés Havári Nagy Ilonka volt. Tökéletes átélés, művészi eszközökkel formálta meg. Julitát a szerzett a közönségek felhívására ölményt. Méltó partnere volt Márki Géza, aki hibátlan felfogásban nyújtott előadást. A többi szereplőről is csak a díszlet hangján emlékezhetünk meg. Így elősorban Deési Jenő, Havári Péterrel, Horváth Jenővel, Nagy Bejáról.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Ma szombaton, április 7-én

Huszka nagyszerű daltájakat:

Gül Baba

Kezdetre 4 órakor

Halálos robbanás egy fencsik tanyán. Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt csütörtök délután 3 óra után Debrecen közepében a Fencsika 83. számú tanyán. A szerencsétlenség okozója a tanyaelepített 500 méternyire egy, a németek által otthagyott lövedéket találtak, amellyel játszani kezdtek. A lövedék felrobbant és borzalmas pusztítást okozott. Bíró Margit testét széjjelroncsolta a lövedék és azonnali halált okozott. Két testvér, Bíró Ferenc 5 éves és Bíró István 6 éves gyermekek életveszélyes sérülést szenvedtek, míg a legkisebbik testvér, a 3 éves Etel — aki hátrább maradt — aránylag könnyebben sérülést szenvedett. — A szerencsétlenség ügyében folyik a vizsgálata.

Őrizetbe vette a debreceni rendőrség Hevesi Sándor közműveségét, aki csendőrségi besugó volt. Akkori cselekményeiért vonják most felelősségre.

Őrizetbe vette a rendőrség Génessy Sándor műhelyfőnököt

A debreceni rendőrség őrizetbe vette Génessy Sándort, a debreceni MÁV műhelytelep főnökét. A vád szerint Génessy a MÁV műhelyben faszizta tevékenységet fejtett ki, azokat, akik nem hódoltak be, elbocsátották állásából. Az eljárás megindult ellene. Génessy a múlt év októberében elmenekült Debrecenből és most tért vissza. Génessy volt az elnöke a Debreceni Vasutas Sport Clubnak és nevét sportkörökben is jól ismerték.

Az Egyetemi Kör állásfoglalása Bárczi Géza ügyében

A Debreceni Egyetemi Kör a következő közleményt juttatja el hozzánk: A múlt napi néptörvényességi tárgyaláson többször felvetődött Bakó Elemér és Végh József, egyetemi m. tanárok" neve, akik bizonyára nem fognak hamarosan visszatérni Debrecenbe, mert abban az esetben azonnal lecsapna rájuk a politikai rendőrség.

Ez a két, minderre elszánt faszizta Bárczi Géza „magánátánára" volt. — Annak a Bárczi Gézának, aki világéletében ó-francia nyelvészként foglalkozott, de akit a pesti nyelvész-körök befolyása a debreceni egyetem magyar nyelvészeti tanszékére juttatott. Kinevezésénél megelőzte egyetemen két kiváló nyelvészt, Fazekas Jenőt és Papp Istvánt, akik mint igaz-érvelő demokráta magánatórok voltak ismereteseek az egyetem ifjúsági körében. Bárczi Géza két magánátánárt kérdelt magának Bakó Elemér és Végh József személyében, akik az egyetem tábri csendőrei voltak korábban príbekek az egyetemen. Ezt a két fasziztást az ifjúság, sőt egyes professzorok határozott ellenzése dacára habilitálták ezt a tényt az ifjúsági Bárczi Gézának sahnem fogja elfelejteni. A debreceni egyetemi ifjúság úgy gondolja, hogy a két faszizta habitálása eléggé indokolja ama kívánságát, hogy távozzon Bárczi Géza ne csak tanszékéről, hanem az egyetemről is. Minden vele kapcsolatos védelem nyílt faszizta juttatása lenne. Mivel egyetemünk volt az egyetem, ahová a reakció legújabb erejét órszponzította, a tisztogatásnak is itt kellene legerősebbnek lennie. Fájdalom, a tempo túlságosan lassú.

A Debreceni Egyetemi Kör.

DHV. villamos hirdetés

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy 1945. április 7-től kezdődően az összes vonalon a belső végállomásként az utolsó kocsik 18.10. ill. 18.25. órák között indulnak. A Debreceni Helyi Vasút Rt. Üzletigazgatósága.

Polgár Nemes Ferenc

gazdálkodó 68 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 12.4 órakor lesz a díszavatalkótérbe. Gyászolják: Bánatos felesége, gyermekek, unokái és a kiterjedt rokonság. Lakás: Vendég-u. 24. Gebauer temetk. váll.

METEOR MOZGÓ

Szombat, vasárnap, hétfő: Bájós énekes, zenés film!

Szív és dal

és a kísérő műsor.

Előadások kezdete hétköznap 3, 1/2, 6 óra; vasárnap 11 és 1/2-kor is. Pénztárnyitási egy órával előadás előtt.

ISTENTISZTELETEK

Református istentiszteletek április 8-án. Egyházi tanácsok: Kálvin-tér 17.) 10 óra Szent László. Kálvin-tér 9 óra dr. Ferenczy Károly, 11 óra Dray Sándor, Kossuth-utcai templom 9 óra Birinyi János, 4 óra Baja Mihály, Károlyi G-teri templom 9 óra Berényi József, 4 óra Pethő Lajos, Kollégiumi oratórium (Ifjúsági) 10 óra dr. Révész Imre, Árpád-terti templom 10 óra dr. Erdei Mihály, 4 óra dr. Erdei Mihály, Homokkerti templom 10 óra Kovács József, 4 óra Pinczési Pál, Nyilastelepi templom 10 óra Sipos Károly, 3 óra Szilágyi László, Gépokerti templom 9 óra dr. Sulyok Sándor, 3 óra dr. Sulyok Sándor, Kerekes-telepi templom 10 óra Pál Antal, 3 óra Pinczési Pál, Születési klinika járóbetegrendelő 11 óra Konecz Zoltán, 10 óra Augustus, Szanatórium negyed 10 óra Konecz Zoltán, Egyetemi klinikák egész napján az orvosok és Takács Béla, Péterkerti áll. isk. 9 óra Fentős Tibor, Telegyűlés gyűl. ház 9 óra Erdei Károly, Wolaffkai, olvasókör 3 óra Pál Antal.

Tanyai istentiszteletek. Nagycsere 9 óra és Halap 11 óra vitéz Szabó Endre, Ebes 10 óra Haluska János, Szepes II. 11 óra Haluska János, Csermekintestület: Homokkerti templom 9 óra Pál Antal.

FELVÉSZY délutáni takarító-rot és egy műhelyt: Gázlakó sütődéje, Boszormenyi-út 15. 1487
KIADÓ egyetem közelében bombasérült ház, kijavításra, gyümölcsöket, egy évig ingyen, ercsiényi 8. 1490
KASSARA utazom, Megbízásokat vállalom, Cím Simkó Vince, Szechenyi-u. 22. 1431
ÓCSKA vasat, géprezt, fémeket napirányú vezek és eladok. Gombos vastelep. — Arany János-u. 5. 1445
LAKÁST ajánlok intelligens 1-2 gyermekes családnak. Érdeklődni Simonffy-u. 1b. Arvaszek. 1449
ELHELYEZKEDNEK cukrászdába, étkezdébe kiszolgálóknak. Walkóczy, Maróthy György-utca 18. 1467
PÉNZTÁROSNOL, felliróni állásba elhelyezkednek budapesti többes bizonyítvánnyal. Geomóné, Maróthy György-utca 18. 1466
IDŐSEBB nő elmenne magányos férfi vagy nő háztartásába gondozónak. Vajda Éva, Kiszési-u. 30. 1461
ZSIRT és szalonát adok loért. Cím: Hortobágy jellegű a kiadóra. 1331
KIADÓ részibe tengeritörés. Mester-u. 31. 1425
KERESKEZ gazdasági kovács állhat. Cím a kiadóban. 1409
EGY önállóan dolgozni tudó sütőgépet azonnal felvétetik Szalay sütőde, Csapó-utca 73. 1494
HÁZMESTERT 15-re felvesszék. Magocs György-tér 1. 1497
SINGER női varrógép, centrálbobbinos, eladó. Ferenc József-út 19. sz. szobahűtő. 1505
HGY szárnyasajtó megvételre keresek, Botond-u. 5. 1495
EGY hármass szekrényt, ebédelőasztalt és ramafonlemest vezek. Apafi-u. 1495
ADOK lucernaszénát és élelmet boroshordórt, furdokáder, firtólányt, Jokai-u. 1508
VILLANYSZERELŐ segédet, egóket, anyagokat vezek. Fülöp, Csapó 35. 1509
FIATAL karp, órm. bútorozott szobát keres, Lakbér megvezése szerint. Karpasományos jellegű kérem. 1568
PÁNCÉLKAZETTA, kézi, 350 pengőért eladó. József kir. hg.-u. 1., nyomda, 12-1-ig.
FIATAL őrmester bútorozott szobát keres, lakbér megvezése szerint. Címeket kérem a kiadóra Őrmester jellegre. 1560
KIADÓ bútorozott szoba konyha használatával. Megbeszélés. Baik virágüzlet. Kossuth 2. 1567
MAGANYOS férfi, paras. udvari szobát keres bútorozva azonnalra. Piac közepén. Gyémánt-u. Cím: Simonffy-utca 54. leadni. 1563
HÖLGYFODRÁSZ kiegészítő, szonyt felvevő Fenyősi Géza, Bádócs-u. 1. 1567
KERESKEZ jó munkás embert magam fizetéssel, nem nehéz munkánál, állandóan. Mezei, Vörösmarty 12., Rákosi Jenő utcából. 1565
UJ és jókarban lévő ruhát megveszlek Takács Gizella Piac-u. 40. 1415
TIZEDÉK mérleget, 500 kllóval, jókarban levőt állványokkal vezek. Pesti-u. 1. szám. Hatvan-u. sarok. — Szathmáry. 1252
KIADÓ 25 hold szántóföld az Etelep. Érdeklődni Görbe-u. 1. 1413
FERFI fadrász segéd azonnal felvétetik 50%-os fele kereset. Pavillon laktanya 12-13 között, Bóe Ferenc. 1419

A Szent Anna-utcai főplébániatemplomban vasárnap csendes szentmisek reggel 7. 8., háromnegyed 9 órakor. Fél 10 órakor nagymisét mond és prédikál dr. Bánás László püspök. Csendes misek még 11 óra 12 órakor. Litánia délután fél 5 órakor.

A Debreceni Egyetemi Kör hírei

Ma délután 3/3 órakor a DEK a DISZ helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. A DEK vezetőségét és a Kör tagjait ezúton hívjuk meg.

SPORT

A miskolci torna győztesének a DMTE-nek vasárnap szereplését az újdonsült Dohánygyár AC ellen nagy érdeklődéssel várja a debreceni közönség. A DMTE csapatát több új játékos erősíti. A Dohánygyár is jó erőkből áll. A jótalajú DEAC pályán szép mérkőzést várhat a közönség. A mérkőzés 3 órakor kezdődik. A labdamérkőzés után öklívókat bemutat

merkőzést rendeznek a következő indulókkal: Mocsár—Cseke, Novák—Németh, Fele—Veres, Kati—Szabó, Torma—Nádházi. A labdarúgó mérkőzés feljében kerületi mezeti főtverseny lesz, nagyzenánú résztvevővel. A kitűnő sportműsort öléő helyárakkal rendezi a DMTE. Belépő 2 P-tol.

Legrádi, a Kaposvári RTE hátréde Márkus az UTE kiváló fedezte a DMTE-be lépett, ide gravitál Neubart P., MAV is.

Deményi (Deutsch) vezette a DMTE edzését. A játékosok kitűnően mozogtak. Gere, Márkus, Bércs. Deményi máris nagy formában vannak.

Vasárnap a Püspökáldányi MAV T. K. jöképességi csapata játszik Debrecenben 1/4 órai kezdettel a Vasútvas pályán.

A DVSC erősen készül a legközelebbi programja összejáratására. Április 15-én budapesti csapatot, a Vasasat szerető vendéglét látni. de ha ez nem sikerülne a közlekedési nehézségek miatt, akkor Salgótarján együttesét fogadják Debrecenben.

Hölgytornászok részére az edzéseket vasárnap délelőtt 10 órakor a DVSC tornatermében lesznek. A férfiak részére pedig 9 órakor ugyancsak ebben a teremben.

EGY fázisú 5 HP villany motor, 110 Volt, 15 Volt, 20 amperes dinamó, 6 Volt, 30 amperes dinamó, golyós prések eladók, Domb-utca 20. szám, Horváth Ferenc műszaki üzemben. U. o. műszeresség, lakatos és műszerész tanuló felvétetik. 1549

MŰSZERÉSZ segéd, lakatos és műszerész tanuló felvétel Horváth Ferenc, Domb-utca 20. sz. 1550

OROSZ tolmács, aki írni és olvasni is tud oroszul, állást keres. Ajánlatokat a kiadóra Nyírudony jellegre. 1463

TRAKTOR szántásra keresek Szepesre, Ondódra, Hegyesre, Andaházára. Kossuth-utca 54. 1516

KONVENCIOS gazdasági esedéket jelentkezhettek. Kossuth-utca 54. 1518

KONVENCIOS tehenezés, csatlós, felvétetik a városra. Árpád-ter 40. 1403

DEBRECENBEN Boszörme nyit-88, házat eladó eladó vagy eicereim Ungvár. Munkás vagy Beregszászban levő házért. 1486

EGY elbitangot borítógépet igitó tulajdonosa átvetheti 8 napon belül. Nagycsere 90. alatt. 1485

ULTRASEPTYL cseréket ruhaneműt, élélmiszert. Erdős, Hatvan-u. 34. 1483

CSEBELEK vetőorsót árpaért, zabért, vetőbúgyarért. Varga-u. 2. 1482

ELVESZETT vasművesi útól barna pec, herét csiko, 2 éves, nyakán K. bélyeg, hátsó ina torradásos, két pályaváncsól, Nyomra vezető jó jutalmat kap. Húse János, Belleldő 67. 1473

TÉGLÁS és Fehérlő közvonalat felújít szél kalapom. Megtalálóját kerem, jutalmat hozza Hatvan-utca 55. alá. 1477

BÉLYEGGYÜJTŐK! Bélyegcsere Magocs György-tér 6. Dus vászatek minden országból. 1476

FELES tengeriföld kiadó. — Kassa-út 34. Kelemen. 1521

UJ hirtőlony kis területet, 6 méter szűvszvet, új, bortalpu 38-as női cipő eladó. Cím a kiadóban. 1468

KERESKEZ 120 kat, holdhoz feles társat. Miklós-út 20. 1471

KIFUTÓ fiú, vagy leány állandó munkát talál. Sipkóczy, Nagyvárad 15, Tükörket, úveget vezek. 1470

ELADÓ úti börtáska. Timár utca 9. 1469

BÚTOROZOTT szoba főzéki lehetőséggel, a város központjában tűzfával átadó. Cím a kiadóban. 1464

KIADÓ felesbe Belleldőn 1/2 hold föld, értekezni árpád-ter 14. 1456

KIADÓ felesbe 1 hold föld kaszálóval, Belleldőn, telegyárnál, érdeklődni Csokonai 31. 1510

VESZÉK hízalásra évesnél idősebb őertést. Kossuth-utca 54. 1515

RÉSZEK tengeritörőket felvesszék Szepesre, Ondódra, Hegyesre, Andaházára, Kossuth-utca 54. 1517

ASZTALOSOK figyelme! Szébbébb bútorozókat falióra, divánnyigok, uestek eladók. Augustus Szanatórium, Oroskóknál. 1489

KERESKEZ bölésészallgatónót, aki nyelveket beszél, erélyes, első gimnázista lányom mellé. Pozsony-út 15. délelőtt 10—12 között, Dr. F. szűzadosné. 1256

RUDAPESTRŐL érkezők ha pesti újéret hozhat magukkal, adták ha Debrecen" szerkesztőségbe Józeft kir herceg u 1 Arát megtérítünk állítanak női adók lapunk legfrissebb számát.

MOSÁST vállalok kicsinyben, nagyban, honvédektől civiléktől. Kassa-út 32b. 1150

ADOK nyersgumitápiert, esetleg ragasztó nyersgumit, érkezik külsőt, bekezt. — Villanykörtét, 110—220 Voltot állandóan vezek Püspökáldányba. Kenyeres. 1422

ELVÉSZETTETEM szombat délután Simonffy-utca 3. számtól Csigei-kert-utcaig keresztes, 6. gépkocsizó lakotanyáig felvitárom, becseletes megtalálva a pénz tartása meg, az iratokat fényképpel együtt Simonffy-utca 30. kapu tetéjen dobja be, mivel részére értéketlen. Kiss. 1354

KERESKEZ megvételre két darab lovat, Kiss, Simonffy-utca 30. szám. 1335

AZONNALI belépőre keresünk gépezet, lakatos és napaszmos embereket. Hid. u. 4. sz., börtgyarba. 1353

MINDENES szakácsnő és mindenre moogatólányt felvezek. Rác, vendéglős. — Magocs György-tér 12. 1431

ELADÓ 34-és magasszárú új szápa, leányka cipő, és 37-és női használt cipő jó áll. — poth. Jozsef kir. herceg-utca 55. hátul az udv. k. részletpólet. 1340

BÉRBE kiadó 10 hold fekete föld tanyával. Ebesen. Ertekezni Timár-u. 6. 1429

ANGORA szőrt, juh gyapjút és fonalt vezek. Szigliget-u. 14. 1208

NAGYMUNKAST, nádrgsabot és kezimunkást sürgesen felvezek Kiss urúházaság, Ártoldi paota. 1446

A HONVÉDELMI miniszterium keres alkalmazásra az orosz nyelvet szóban és írásban bíró egyeket. Díjazás megajlapodás szerint. Jeent kezis a honvédelmi miniszterium fordító osztályában 1. em. 31. 1458

KISBŐRÉS fejösthőn eladó, Fencsika 12. Ertekezni helyezélen. 1487

JÓ állapotban levő szép öltöny és szép vasat paplanszíreit eicerehété. Apafi 146. 1463

JÓ családól való fiú tanulóknak felvétetik. Csapos út-szerület, Csapo-utca 84. sz. 1400

ÜGYES kifizetőt felvétetik. Csapos út-szerület, Csapó-utca 84. sz. 1403

KETSZOBAS lakást keresek belvárosban. Egy évi bérlet előre fizetek. Kulturlo mester, Csemete-u. 1200

KONVENCIOS közeli tanyára felvétetik. Ajto-u. 16. — Tóth. 1408

FODRÁSZ tanulóknak ügyes leány vagy lú izetesek felvétetik. Bóe Gyula útra. 1410

ELADÓ nyári kosztüm, üst, eszmiabór, sodronybeüt, üst, roozony, részben eicerehété. Rothermere 21. 4. a. 1397

CSEREPEST adok saványtörést. Burgundia 9. 1408

VÁROSBAN családi házat megvételre keresek. Vigkedvi Mihály-u. 37. 1417

CSIKOBŐRÖS kulacsot, debreceni emléktárgyat megvételre keres a „Debrecen" szerkesztőség. 1308

NYERSBŐRT, kis báránybőrt, gyapjút vezek. Pesti utca 1. Hatvan-utca sarok, Szathmáry. 1256

VILLANYGÉPEK, 300-as és 600-as, főtányagokat, gépeket, papirokat magacaron vásárol Toké és Horváth fotó, Simonffy-u. 1223

Szerkesztőség felőlő PALFI JÓZEFT Kialásért felölő SZIGETHY GYULAJ. főtörkésztő igazgató

Kiadja és nyomja a TISZTANTÚLI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ NY. Mészaki vezető SZIGETHY KÁROLY